

Spēle 1. – 6. klasei “Jauno profesiju parāde”

Tehniskais nodrošinājums, ko sagādā skola: projektors, dators, tumbiņas.

Aģentūras rekvizīti: spēles digitālā daļa flesh atmiņā, spēles izklājums uz grīdas, 3 metami kauliņi, 3 burtu komplekti – paceļamas kartītes (vienā komplektā 5 burti: A,B,C,D,E), kā arī 3D zīmēšanas aprīkojums, spēles vadītājiem T krekli.

Spēli vada: vadītājs un tehniskais asistents.

Klases iekārtojums: Galdi un krēsli izkārtoti pa klases malām, lai vidū būtu brīva vieta, kur izklāt spēli.

Spēles apraksts:

- Klase tiek sadalīta 3 komandās, katra komanda tiek aicināta izdomāt savu nosaukumu un izvirzīt kapteini.
- Spēle notiek uz ekrāna un paralēli arī uz spēles laukuma, kas izklāts uz grīdas.
- Spēlē kopumā skolēniem tiek uzdoti 8 jautājumi – katrai komandai jāatbild uz visiem jautājumiem, pareizo atbilžu teicēji “dodas” uz priekšu.
- Jautājumus skolēniem uzdod divi tēli – Gustavs un Adele, kas redzami uz ekrāna un iepazīstina ar nākotnes profesijām.
- Pasākuma vadītājs vada sarunu starp tēliem uz ekrāna un skolēniem.
- Mazāko klašu komandām, iespējams, jāatbild ne uz visiem spēles jautājumiem (pēc situācijas un laika iespējām), proti, spēle tiek beigta ātrāk nekā pēc 8 jautājumu atbildēšanas.
- Uz grīdas ir izklāta spēle, kurā katra komanda pārvietojas uz priekšu, pareizi atbildot uz ekrānā uzdotajiem jautājumiem, virzot kauliņu. Uzdevums - kura komanda pirmā nokļūs nākotnes (profesiju) pasaulē.

Punktu skaits:

- Katra komanda var iegūt no 0 punkta līdz 26 punktiem, pareizi atbildot uz adresētajiem jautājumiem. Par katru pareizu atbildi komanda saņem 1 punktu. Pie katra jautājuma komanda var iegūt vairākus punktus (atkarībā no tā, cik pareizo atbilžu variantu ir iekļauti). Ja spēles beigās vairākām komandām ir identisks punktu skaits, tiek uzdots papildjautājums, lai noskaidrotu uzvarētāju.
- Kopā ar papildus jautājumā iegūstamajiem punktiem (kas ir rezervei), uz spēles laukuma ir 29 punkti – vietas, kas no “tagadnes ved uz nākotni”.

Nodarbības scenārijs:

- Vadītājs sasveicinās ar bērniem un aicina doties viņam līdzi uz tuvāko nākotnes profesiju pasauli, aptuveni 2030. gadu. Vadītājs, mudinot sākt domāt par nākotnes profesijām, apjautājas skolēniem, vai viņi zina, kādas profesijas varētu būt nākotnē. Pēc īsām pārrunām vadītājs aicina noskatīties animētu video.

- Uz ekrāna tiek demonstrēts animēts video (2 – 3 min), kur tiek īsi pastāstīts par 5 nākotnes profesijām: lidojošo auto instruktoru, komerciālo kosmosa lidojumu pilotu, mašīnmācīšanās speciālistu un biomedicīnas inženieri.

- Vadītājs īsi pārrunā ar bērniem redzēto – vai ir kāds, kas vēlētos iegūt kādu no video redzamajām profesijām, vai bija kas pārsteidzošs u.c.

- Pēc tam vadītājs aicina nokļūt nākotnes profesiju pasaulē, piedaloties spēlē – noskaidrosim, kura komanda ātrāk nokļūst nākotnē! Vadītājs bērnus aicina sadalīties 3 komandās, katru komandu aicina izdomāt nosaukumu un izvirzīt kapteini. Kapteinim būs tiesības virzīt kauliņu uz priekšu.

- Vadītājs iepazīstina ar spēles noteikumiem.

Katrai komandai būs jāatbild uz jautājumiem, ko uzdos Adele un Gustavs (uz ekrāna parādās personāži).

Animētie tēli ekrānā runā:

Gustavs: Sveicināti, mani sauc Gustavs!

Adele: Un es esmu Adele! Aicinām ciemos uz 2030. gadu!

Gustavs: Mēs iejutīsimies dažādās nākotnes profesijās un pastāstīsim, ko katrā no tām dara un kas šo profesiju pārstāvjiem ir jāzina.

Adele: Pēc tam uzdosim jautājumus un gaidīsim jūsu atbildes! Lai veicas!

Vadītājs turpina: Gustavs un Adele ekrānā uzdos jautājumus. Katram jautājumam tiks doti vairāki atbilžu varianti, bet ne visi būs pareizi. Katra komanda saņems komplektu ar 5 burtu kartītēm – A, B, C, D, E. Tiklīdz es aicināšu “parādīt burtu kartītes”, visas komandas vienlaicīgi pacels tos burtus, kuras uzskatīs par pareizajiem atbilžu variantiem.

Piemēram, ja jums šķiet, ka pareizās atbildes uz kādu jautājumi ir A un E, tad jūs pēc mana aicinājuma parādīt burtu kartītes paceļat tieši šo burtu kartītes. Par katru pareizu atbildi komanda iegūst 1 punktu un tiesības kauliņu pārvietot par vienu laukumu uz priekšu. Ja komanda atbild nepareizi – punktu neiegūst un paliek uz vietas. Vai viss ir skaidrs? Esiet uzmanīgi – pie kāda no jautājumiem nepareizas atbildes var būt vairākas, bet pie cita – pareizas var būt pilnīgi visas atbildes! Tāpēc padomājiet kārtīgi, pirms atbildiet!

Tā, kur ir 3 kapteiņi? Gādājiet par savu komandu, palīdziet savai komandai vienoties par pareizo atbildi un virziet kauliņu uz priekšu no tagadnes – nākotnē! Uzvarētāju komandai būs arī balva – tā būs pirmā, kas varēs izmēģināt zīmēšanu 3D virtuālajā realitātē! Īpašs pārsteigums!

Esat gatavi? Sākam!

Spēle

1. Adele: Iepazīsim izzūdošo sugu atjaunošanas speciālista darbu!

Kāpēc šāda profesija ir vajadzīga? (jautājums uz ekrāna, runā Adele):

Pasaulē ir daudz dzīvnieku, kukaiņu, putnu, vaboļu, arī augu, koku, kas izzūd - kuru kļūst mazāk. Taču dabā visi ir vajadzīgi un vienlīdz svarīgi. Ja kāda suga iznīkst, tas rada problēmas kam citam. Piemēram, ja kāpās izzūd sūnas un ķērpji, no tām pazūd dzīvā radība.

Ko dara izzūdošo sugu atjaunošanas speciālisti? (jautājums uz ekrāna, runā Adele):

Pēta dzīvās radības vai augus, kas izzūd. Domā, kas jādara, lai tie varētu izdzīvot savā dabiskajā vidē un to kļūtu vairāk.

Adele: Jautājums - kas jāzina un jāprot izzūdošo sugu atjaunošanas speciālista darbā?
(Adele lasa atbilžu variantus):

A - Jāpārzina daba - kādas dzīvās radības un augi ir uz mūsu planētas

B - Jāsaprot, kāpēc kāda suga iznīkst

C - Jāsaprot dzīvnieku un putnu valoda

D - Jāsaprot kopsakarības, piemēram - ja izrakts liels novadgrāvis un upē ir mazāk ūdens, kā tas ietekmēs sugas, kas dzīvo upes krastos

E - Jāprot uzbūvēt helikopters, lai to varētu vadīt

Teksts uz ekrāna: Kuras ir pareizās atbildes?

(Pareizas atbildes: A, B, D)

Spēles vadītājs pēc katra jautājuma organizē komandu virzību pa spēles laukumu, kas izklāts uz grīdas.

2. Gustavs: Vai zini, kas ir “zaļās” enerģijas speciālists?

Kāpēc šāda profesija ir vajadzīga? (jautājums uz ekrāna, runā Gustavs).

Pasaulē dabas bagātības nav neizsmelams - mūžīgi nepietiks naftas, no kā ražot benzīnu, dabasgāzes, ko izmantot namu apkurināšanā un no kā ražot elektrību. Vielas, ko ņemam no dabas dzīlēm un izmantojam savām vajadzībām, sauc par fosilajiem resursiem - tie dabā neatjaunojas. Tāpēc, lai mēs varētu braukt ar auto, dzīvot apkurināmos namos, ir jādomā, kā izmantot tos dabas resursus, kas dabā atjaunojas.

Ko dara “zaļās” enerģijas speciālists ? (jautājums uz ekrāna, runā Gustavs).

Pēta, kā atjaunojamus dabas resursus, piemēram, sauli, vēju, ūdeni, izmantot, lai radītu vielas vai iekārtas, ar ko apsildīt mājas, darbināt automašīnas, lidmašīnas un citus mehānismus.

Gustavs: Jautājums - kas jāzina un jāprot “zaļās” enerģijas speciālista darbā? (Gustavs lasa atbilžu variantus):

A - Jāzina fizika – kā rodas vēja, ūdens spēks

B – Jāprot noteikt laika prognozi – kādi būs laika apstākļi pēc nedēļas, mēneša

C – Jāprot strādāt komandā

D – Jāspēj radīt jaunas idejas un tās izskaidrot citiem

E – Jāzina, kā darbojas baterijas, vēja turbīnas un citi mehānismi

Teksts uz ekrāna: Kuras ir pareizās atbildes?

(Pareizas atbildes: A, C, D, E)

3. Adele: Tagad iepazīsim mākslīgo ķermeņa daļu ražotāja profesiju.

Kāpēc šāda profesija ir vajadzīga? (jautājums uz ekrāna, runā Adele).

Gadās, ka cilvēki nokļūst avārijās vai saslimst un tādēļ diemžēl zaudē kādu ķermeņa daļu, citreiz tiek bojāts kāds no iekšējiem orgāniem. Lai cilvēks varētu pilnvērtīgi dzīvot un kustēties, ir nepieciešams šo neveselo ķermeņa daļu vai orgānu nomainīt pret citu. Ļoti iespējams, ka nākotnē laboratorijā būs iespējams mākslīgi izaudzēt cilvēka orgānus un ķermeņa daļas, piemēram, ausis, nieres un pat sirdis.

Ko dara mākslīgo ķermeņa daļu ražotājs? (jautājums uz ekrāna, runā Adele).

Pēta, kā darbojas un kā izskatās cilvēka iekšējie orgāni un ķermeņa daļas. Pārzina, kā tos radīt mākslīgi, un pārvalda jaunākās tehnoloģijas savā jomā. Vēl šie speciālisti pēta, kā cilvēka organismā mijiedarbojas molekulas un šūnas, kā kustas hromosomas un notiek dažādi iekšēji procesi.

Adele: Jautājums - kas jāzina un jāprot mākslīgo ķermeņa daļu ražotāja darbā?

(Lasa atbilžu variantus):

A - Jāzina bioloģija - jāsaprot, kā cilvēka organismā darbojas molekulas, šūnas, vīrusi.

B - Jāzina cilvēka anatomija - kā veidots cilvēka ķermenis, kādi ir tā orgāni un kā tie darbojas

C – Jāprot veikt operācijas cilvēkiem

D - Jāzina, kā un kāpēc kustas kājas, rokas, galva

E - Jāpārzina, kādas zāles var nopirkt aptiekā

Teksts uz ekrāna: Kuras ir pareizās atbildes?

(Pareizas atbildes: A, B, D)

4. Gustavs: Vai zini, kas ir atmiņas ķirurgs?

Kāpēc šāda profesija ir vajadzīga? (jautājums uz ekrāna, runā Gustavs):

Pateicoties zinātnes un tehnoloģiju attīstībai, ļoti iespējams tiks panākts, ka nākotnē datorā varēs redzēt, kas ir cilvēka prātā.

Tas nozīmē, ka ar tehnoloģiju palīdzību varēs uzlabot cilvēka atmiņu un arī izdzēst negatīvas, sliktas atmiņas, kas traucē cilvēkam dzīvot. Iespējams, tā varētu ārstēt depresiju un citas garīgas saslimšanas.

Ko dara atmiņas ķirurgi? (jautājums uz ekrāna, runā Gustavs):

Iedziļinās cilvēka apziņā. Tā kā informācijas plūsma, kas ikdienā nonāk pie katra cilvēka, kļūst aizvien lielāka, atmiņas ķirurgi spēs palielināt cilvēka atmiņu un neaktuālas atmiņas ierakstīt atsevišķos datu nesējos. Uh.. kaut ko tādu jums grūti iedomāties, vai ne?

Adele: Jautājums - kas jāzina un jāprot atmiņas ķirurga darbā? (Adele lasa atbilžu variantus):

A - Jāprot veikt galvaskausa operācijas un izkalt galvaskausā caurumu

B - Jāprot nodziedāt šūpuļdziesmas, ko cilvēks dzirdējis bērnībā

C - Jāzina, kā smadzenēs darbojas molekulas, šūnas, neironi

D - Jāzina, kā darbojas dators un kā tiek uzkrāti dati

E - Jābūt lietas kursā par visu, kas notiek mākslas pasaulē

Teksts uz ekrāna: Kuras ir pareizās atbildes?

(Pareizas atbildes: C, D)

5. Adele: Tagad laiks iepazīties ar datu zinātnieka profesiju.

Kāpēc šāda profesija būs vajadzīga? (jautājums uz ekrāna, runā Adele)

Nemot vērā, ka pasaulē ļoti strauji pieaug informācijas un datu apjoms, arvien vairāk ir nepieciešami dažādu nozaru datu analītiķi, kuri ar laiku pārtaps par datu zinātniekiem.

Ko dara datu zinātnieki? (jautājums uz ekrāna, runā Adele)

Viņi pēta un meklē kopsakarības lielos datu apjomos, piemēram, nodrošinot iespēju veikalā katram cilvēkam piedāvāt tās preces, ko viņš parasti labprāt iegādājas.

Adele: Jautājums – kas jāzina un jāprot datu zinātnieka darbā? (Adele lasa atbilžu variantus):

A - Jāzina matemātika

B - Jāprot apkopot skaitļus, tos analizēt un izdarīt secinājumus

C - Jāprot vadīt elektroautomobili

D - Jāpārzina datu analīzes datora programmas

E - Jāprot labot mikroshēmas un datorus

Teksts uz ekrāna: Kuras ir pareizās atbildes?

(Pareizas atbildes: A, B, D)

6. Gustavs: Vai zini, kas ir atkritumu inženieris?

Kāpēc šāda profesija būs vajadzīga? (jautājums uz ekrāna, runā Adele)

Visā pasaulē cilvēki katru gadu saražo vairāk nekā vienu miljardu kilogramu atkritumu. Lielāko daļu atkritumu vienkārši aprok pazemē, taču tas ir izšķērdīgi un nav saudzīgi dabai. Tāpēc veidojas tā dēvētā aprites ekonomika, kad no atkritumiem ražo jaunas lietas vai arī atkritumus sadedzina un iegūst enerģiju.

Ko dara atkritumu inženieris? (jautājums uz ekrāna, runā Adele)

Šie speciālisti domā, kā videi nekaitīgā veidā pārstrādāt pēc iespējas vairāk atkritumu, iegūstot elektrību vai gāzi, un kā no atkritumiem radīt jaunas lietas – celtniecības, iepakojuma un citus materiālus.

Adele: Jautājums – kas jāzina un jāprot atkritumu inženiera darbā? (Adele lasa atbilžu variantus):

A - Jāzina, kā rodas enerģija, sadedzinot atkritumus

B - Jāzina, kādi materiāli, kas radīti no atkritumiem, nekaitē cilvēka veselībai

C - Jāprot sadarboties ar kolēģiem, kas palīdz radīt idejas, kādus produktus vai materiālus var izgatavot no pārstrādātajiem atkritumiem

D – Jāpārzina, kādus atkritumus drīkst uzreiz noglabāt zemē

E – Jāspēj atšķirt atkritumus, kuri jānodod pārstrādei un kuri jāšķiro

Teksts uz ekrāna: Kuras ir pareizās atbildes?

(Pareizas atbildes: A, B, C, D, E)

(Vadītājs pārrunā ar bērniem, vai viņi mājās šķiro atkritumus, kāpēc svarīgi to darīt utt.)

7. Adele: Vai zini, kas ir kosmosa gids?

Kāpēc šāda profesija būs vajadzīga? (jautājums uz ekrāna, runā Adele)

Ceļošana kosmosā varētu kļūt ikdienišķa un turp regulāri dosies tūristi, kurus vajadzēs pavadīt ziņošanai cilvēkam - kosmosa gidam.

Ko dara kosmosa gidi? (jautājums uz ekrāna, runā Adele)

Pavada tūristus ekskursijā uz Marsu un citām planētām, spēj izsmieļoši un interesanti pastāstīt par tām un citiem kosmosa objektiem.

Gustavs: Jautājums - kas jāzina un jāprot kosmosa gida darbā? (Gustavs lasa atbilžu variantus):

A - Jāprot pastāstīt par zvaigznēm un planētām

B - Jāprot vadīt kosmosa kuģi

C - Jāprot iedrošināt tūristus izkāpt no gaisa kuģa

D - Jāspēj organizēt tūristus, lai tie neizklīstu un klausītos gida stāstīto

E - Jāprot sazināties ar citplanētiešiem

Teksts uz ekrāna: Kuras ir pareizās atbildes?

(Pareizas atbildes: A, C, D)

8. Gustavs: Tagad iepazīsimies ar dronu pilota profesiju. (*Vadītājs izskaidro bērniem, kas ir drons, ja rodas iespaids, ka kāds to varētu nezināt*).

Kāpēc šāda profesija būs vajadzīga? (jautājums uz ekrāna, runā Gustavs)

Attīstoties tehnoloģijām, droni kļūst par palīgiem, pārvietojot kravas, piekļūstot grūti aizsniedzamām vietām. Tāpat tie spēs glābt cilvēkus, kas, kāpjot kalnos, iekrituši aizās un darīt daudzus citus darbus.

Ko dara dronu piloti? (jautājums uz ekrāna, runā Gustavs)

Vada dronus, spēj tos stūrēt vajadzīgajā virzienā, piekļūt dažāda izmēra objektiem un paveikt doto uzdevumu.

Gustavs: Jautājums – kas jāzina un jāprot dronu pilota darbā? (Lasa atbilžu variantus):

A - Jāprot vadīt helikopteru, lai pavadītu dronu

B - Jāpārzina matemātika - kā aprēķināt attālumus starp dažādiem objektiem

C - Jāprot lasīt ģeogrāfiskās kartes

D - Jābūt precīzam, lai spētu dot pareizas komandas dronam

E - Jāprot lekt ar izpletņi

Teksts uz ekrāna: Kuras ir pareizās atbildes?

(Pareizas atbildes B, C, D)

PAPILDUS JAUTĀJUMS

Gadījumos, kad vairākas komandas, atbildot uz iepriekšējiem 8 jautājumiem, ieguvušas vienādu punktu skaitu, kļūst iespējams atbildēt uz papildus jautājumu par vēl vienu profesiju, lai noteiktu uzvarētāja komandu.

Adele: Vai zini, kas ir vecumdienu labklājības menedžeris?

Kāpēc šāda profesija būs vajadzīga? (jautājums uz ekrāna, runā Adele)

Cilvēki dzīvo aizvien ilgāk, un veco cilvēku nākotnē kļūs arvien vairāk. Tāpēc vairāk vajadzēs preces un pakalpojumus, kas piemēroti tieši veciem cilvēkiem. Daudzus darbus veiks roboti, piemēram, lasīs priekšā grāmatas, veiks asins analīzes, palīdzēs no sēdus stāvokļa piecelties kājās, uzkops māju.

Ko dara vecumdienu labklājības menedžeris?

Dod komandas robotiem, kā palīdzēt sirmgalvjiem piecelties, kā viņiem atgādināt, ka jāiedzer zāles, kā sameklēt tuvāko autobusa pieturu utt.

Adele: Jautājums - kas jāzina un jāprot vecumdienu labklājības menedžera darbā?

(Gustavs lasa atbilžu variantus):

A - Jāzina veco cilvēku vajadzības

B - Jāspēj formulēt darba uzdevums robotu darbību programmētājam

C – Jāprot tamborēt un adīt

D - Jāspēj sadarboties ar ārstiem, sociālās aprūpes darbiniekiem

E - Jāprot no galvas skaitīt tautasdziesmas

Teksts uz ekrāna: Kuras ir pareizās atbildes?

(Pareizas atbildes: A, B, D)